

Spolek přátel Národního divadla Brno

www.spndb.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel NdB – opery, baletu a činohry.

- Všem příznivcům třech souborů i Spolku přátel NdB dobrý den. Přečtěte si spolkový ZPRAVODAJ. Nehleďte jen možnost slev na vstupném. I vzpomínky na legendy divadla upevňují víru v hodnoty, které nás přesahují. A vědět aspoň ve zkratce, co se děje v oblasti divadla v zahraničí – proč ne. Neříkejte, že je to zbytečné, rozšiřte si obzory. Říjnová nabídka všech souborů vám nabízí řadu krásných možností k ozvláštňení některého z večerů. A čtěte pozorně také spolkové informace, mohou být důležité.
- Nenechte si ujít velký koncert s názvem: **Operní dílna, její hosté a další překvapení**. Koncert se koná jako tradičně v **Mozartově sále Reduty na Zelném trhu, a to v sobotu 6. října v 16:45**. Vystoupí na něm studenti **Nadi Bláhové** a její hosté: Klára Jelínková, František Jeřábek, Tomáš Jeřábek, Zuzana Jeřábková, Bohuslava Jelínková. Klavírní doprovod Galina Aleshkevich a Marcela Jelínková.

Zprávy výboru

- Jak jsme již v minulých několika Zpravodajích upozorňovali, ti, kteří do posledního vyhlášeného termínu úhrady členských příspěvků (20. 6. 2018) příspěvek nezaplatili, musejí se přihlásit jako noví členové, tj. vyplnit znovu přihlášku a obdržít novou legitimaci s novým členským číslem.
- **POZOR!** Výbor SPNdB svolává na 10. listopadu 2018 krátkou členskou schůzi členů Spolku. Bude se konat v 16,00 hod. v Mozartově sále Reduty a po ní bude následovat program, který pro nás připravují členky sboru Janáčkovy opery. To je zárukou, že zpěvu bude hodně. Členská schůze se bude týkat běžných spolkových záležitostí, především zpráv o činnosti a hospodaření. Program schůze i následné setkání s pěveckým uměním upřesníme v listopadovém Zpravodaji.

Naši jubilanti v říjnu 2018 (kulaté a půlkulaté narozeniny v pořadí dle členských čísel)

Vilma Němcová	Eva Peikerová	Ing. Zdeňka Lacinová
Prof. MUDr. Antonín Fassmann, CSc.		Zdenka Čápková
Bc. Martina Brtnická	Zdenička Doležalová	

Vážení jubilanti. Včerejšek je neplatný šek, zítřek je dlužní úpis, dnešek je jediná hotovost, kterou máte – utraťte ji proto moudře. Buďte šťastní, zdraví, spokojení. Víc přání pro Vás členové výboru nemají.

Říjnová premiéra v činohře: 19. 10. 2018 v 19 hod. Mahenovo divadlo – Jacques Prévert – Milenci nebes (česká premiéra). Věčně fascinující příběh nejen o nekompromisní lásce a velkých intrikách, ale především o pestrých podobách a lidech, kteří mu propadli životem. Hlavní hrdinové jsou inspirováni skutečnými postavami z dějin divadla a zločinu. Divadelní adaptace vychází z Prévertova scénáře slavného filmu Děti ráje. Paříž rok 1828. Na Bulváru zločinu potkává mim Jean – Baptiste Deburau svou osudovou lásku Garance, ženu nádhernou, odvážnou a svobodomyšlnou, která jako by nepatřila do své doby. Deburau se neodvažuje vyznat jí lásku. Ani nevnímá, že je věrně milován mladičkou Nathalie, dcerou ředitele divadla. Garance se schází s mladým slibným hercem Frédéricem Lemaitrem, ale ve skutečnosti miluje Deburaua. Když je Garance obviněna v případě nechvalně známého Lacenaira, uchýlí se pod ochranu hraběte de Montray. (Katalog NdB)

Divadelní jubilea, vzpomínky – říjen

2. 10. 1853 se narodila sopranistka Olga Paršová – Zikešová. Divadelní křest si odbyla v Ulmu, sezonu 1873 – 74 byla angažována v Prozatímním divadle v Praze, pak odešla do Trevíru, Berlína, Štrasburku, Lipska, hostovala v pražském německém divadle. V l. 1887 – 94 byla angažována v ND Praha. Byla vynikající dramatickou pěvkyní. Z rolí: Donna Anna, Markétka, Ifigenie na Tauridě, Milada... Zemřela 7. 6. 1941.

10. 10. 1898 zemřel tenorista Čeněk Melichárek (*24. 2. 1851). Od r. 1873 byl angažován v Plzni, později zpíval v pražských arénách. V l. 1886 – 91 působil v Brně. Přizpůsoboval si party vlastním možností, takže zpíval Dona José, Fausta, Dalibora, Jíru. Od divadla odešel v r. 1893 a v Praze si otevřel vinárnu.

19. 10. 1938 zemřel tenorista František Pácal (*4. 12. 1865). Uměleckou kariéru začal jako sborista v Kolíně nad Rýnem a v Brémách. V l. 1898 – 1905 se ve vídeňské Dvorní opeře vypracoval k epizodním i větším rolím. V l. 1906 – 09 byl angažován v pražském ND (Dalibor, Lohengrin, Turiddu, Otello...). Po odchodu z ND ještě hostoval v Brně i v cizině.

22. 10. 1948 zemřel basista Jiří Huml (*6. 8. 1875). Byl operním pěvcem u společnosti P. Švandy v Brně. Poté angažován ke Dvorní opeře v Mnichově, do ND (1906 – 07) a ke Dvorní opeře v Drážďanech. Od r. 1910 do r. 1940 v pražském ND. Měl zvučný, velký, lahodný hlas a herecké vlohy. Z rolí: Kecal, Filip II., Paloucký, Malina... Často vystupoval koncertně a hostoval na mnoha zahraničních scénách.

23. 10. 1973 se narodil František Preisler, dirigent a varhaník (†23. 8. 2007). Absolvent brněnské konzervatoře a JAMU. Studium zakončil mistrovským dirigentským kurzem ve Vídni. Od r. 1990 byl korepeditorem brněnské opery, později v operním souboru jako dirigent. Poté působil jako šéfdirigent v Hudebním divadle Karlín, od r. 1993 byl dirigentem pražského ND.

25. 10. 1888 zemřel kapelník, skladatel a tenorista Jan Nepomuk Maýr, významná, všestranná osobnost českého hudebního života 50. a 60. let 19. století. Působil jako učitel zpěvu a klavíru, v r. 1840 jako tenorista v Lublani. Od r. 1848 se v Praze věnoval dirigentské činnosti a vedl pěveckou školu. Byl kapelníkem Stavovského divadla, sestavil soubor Prozatímního divadla, v jehož čele stál v l. 1862 – 66 a 1874 – 81. Jeho největším přínosem byly skvělé organizační schopnosti. Dirigoval rovněž řadu koncertů.

26. 10. 1888 se narodila sopranistka Milada Modestinová (†3. 12. 1942). V l. 1910 – 12 byla sboristkou ND, v l. 1921 – 25 sólistkou olomoucké opery (Blaženka, Vendulka, Krasava, Rusalka, Julie...). V r. 1926 přešla do Plzně, hostovala v pražském ND (Mařenka). Pro těžké onemocnění se musela umělecké kariéře předčasně vzdát.

28. 10. 1888 se narodil dirigent Karel Nedbal. Působil v Záhřebu, Plzni, v l. 1914 – 18 dirigoval operu Vinohradského divadla, v l. 1920 – 28 působil v Olomouci, 1928 – 38 v Bratislavě, 1938 – 40 v Brně, 1940 – 45 opět v Olomouci, v l. 1945 – 58 v ND Praha. Spolehlivě zvládal široký repertoár, jeho umění bylo mnohokrát oceněno i v cizině (Vídeň, Barcelona...). Zemřel 20. 3. 1964.

30. 10. 1858 se narodila sopranistka Marie Wollnerová (†15. 10. 1939). Svou krátkou uměleckou dráhu začala v Dortmundu (1882 – 83), 1883 – 86 byla angažována v ND. Pro údajně malé uplatnění byla brzy propuštěna. Odešla s Pištěkovou společností do Brna a konečně do Plzně. Byla donucena zpívat v těžké hlasové indispozici, ztratila hlas a opět tu byla výpověď. Pak sloužila jako hospodyně na faře a nakonec zcela zapomenuta našla útul v Křinici u Broumova.

V říjnu slaví významná životní jubilea dvě bývalé sólistky brněnského baletu. Měly štěstí, že jim repertoár nabízel v době jejich aktivní činnosti spoustu různorodých úkolů, spolupráci s řadou výborných partnerů a významných choreografů. Mohly tak plně uplatnit dokonalou taneční techniku, cit pro vyjádření hloubky postavy i jevištní půvab. Napsaly tak svým tancem nesmazatelnou větu do dějin brněnského baletu. Uvádíme aspoň některé jejich role.

Renata Poláčková – Giselle (titulní role), Othelo (Desdemona), Sedm krasavic (indická krasavice), Pierot (společnost), Špalíček (Sestra), Spící krasavice (Královna), Louskáček (Mášenka – princezna), Popelka (Sestra), Šach králi (Černá královna), Scaramouche (Sólo pár), Kamenný kvítek (Drahokam), La valce (Soli), Spartakus (Stařena), Louskáček (klasické trio), Bajadérka, Pachita...

Miluše Jedličková – Pán a Sýrix (Amor), Svěcení jara (Vyvolená), Spící krasavice (Růženka), Sen noci svatojanské (Hermie), Giselle (venkovská dívka), Giselle (družka Myrthy), Toccata e due canzoni (Ona), Čarodějná láska (Dívka), Popelka (hlavní role), Bajadérka, Pachita...

Osobnosti světové hudby - říjen

6. 10. 1943 se narodil německý skladatel Udo Zimmerman. Studoval skladbu, dirigování a zpěv. Po úspěchu svých prvních oper *Bílá růže* a *Druhé rozhodnutí* byl jmenován dramaturgem drážďanské Státní opery. Od r. 1978 učil na vysoké hudební škole v Drážďanech. V zahraničí byly hrány jeho opery *Levinův mlýn* a *Shuhu a létající princezna*.

10. 10. 1813 se narodil italský skladatel Giuseppe Verdi (†27. 1. 1901). Hudbu studoval soukromě. Místo učitele na hudební škole v Bussetu mu umožnilo věnovat se skladbě. Roku 1839 úspěšně debutoval v milánské La Scale operou *Oberto*. Další opery: *Jeden den králem* (1840 – neúspěšná), *Nabucco* (1842), *Lombardané na první křižácké výpravě* (1843), *Ernani* (1844), *Dva Foscariové* (1844), *Johanka z Arku* (1845), *Alžíra* (1845 – propadla), *Attila* (1846), *Macbeth* (1847), *Loupežníci* (1847 – nevyvolala ohlas), *Korzár* (1848), *Bitva u Legnana* (1849), *Luisa Millerová* (1849), *Stiffelio* (1850), *Rigoletto* (1851), *Trubadúr* (1853), *La traviata* (1853), *Sicilské nešpory* (1855), *Simone Boccanegra* (1857), *Maškarní ples* (1859), *Síla osudu* (1862), *Don Carlos* (1867), *Aida* (1871), *Otello* (1887), *Falstaff* (1893).

17. 6. 1818 se narodil a 18. 10. 1893 zemřel francouzský skladatel Charles Francois Gounod. K přijetí na konzervatoř ho připravil Antonín Rejcha. Studoval pak teologii – svěcení nepřijal. Opery: *Sapfó* (1851), *Faust a Markéta* (1859), *Mireille* (1864), *Romeo a Julie* (1867). Komponoval chrámovou hudbu – populární je melodie, kterou na slova *Ave Maria* připsal k Bachovu klavírnímu preludiu.

24. 10. 1918 zemřel francouzský skladatel Charles Lecocq (*3. 6. 1832). V r. 1856 zvítězil spolu s Bizetem v Offenbachově soutěži o nejlepší operetu. Z díla: *Doktor Miracle* (1857), *Čajový kvítek* (1868), poté následovalo asi 40 operet podobného stylu. K nejslavnějším dílům patří opera – comique *Dcera madam Angotové* (1872 – 500 repríz). Triumf znamenaly i operety *Sto panen* (1872), *Giroflé – Girofla* (1874) a *Malý vévoda* (1878). Jeho jediný pokus o vážnější žánr *Plutus* (1886) skončil neslavně – opera byla po osmi reprízách stažena z repertoáru.

25. 10. 1838 se narodil francouzský skladatel George Bizet (†3. 6. 1875). Studoval v Paříži. Ke vlastní škodě se nevrátil ke svým raným operám (*Doktor Miracle* – 1857, *Don Procopio* – 1859). Nedokončené *Ivan Hrozný* (1862 – 65), *Calendal*, *Clarissa Harlowe*, *Grisélides*. Dále z díla: *Lovci perel* (1863), *Kráska z Perthu* (1867), *Džamilé* (1872), *Carmen* (1875). Ruský skladatel Rodion Ščedrin zpracoval melodie z *Carmen* na celovečerní balet.

Co chybělo v minulých Zpravodajích

- * 10. června 2018 zemřel prof. PhDr. Josef Kovalčuk (*5. 8. 1948), významný akademický pracovník JAMU, divadelní dramaturg, scénárista a pedagog, spoluzakladatel HaDivadla, v l. 1997 – 2002 umělecký šéf činohry ND, v l. 2009 – 13 dramaturg Divadla Husa na provázku. V r. 2015 obdržel Cenu města Brna v oblasti dramatického umění.
- * 14. července 2018 zemřel významný český režisér, libretista a dramaturg Petr Weigl (*16. 3. 1939). Jeho tvorba v oblasti hudebně dramatických děl obsáhla film, televizi i divadlo. Pracoval kromě české a slovenské televize také pro německé stanice ARD a ZDF, pro britskou BBC Chanel Four. Vytvořil více než 40 filmových titulů. Kromě pražského ND pracoval v SND v Bratislavě, Deutsche Oper Berlin, Bayerische Staatsoper München, Teatro Maestranza ââv Seville, Espace Pierre Cardin v Paříži. Získal 2x cenu Prix d'Ítalia, 2x byl oceněn jako âfinalista na Emmy Award v USA, 2x získal cenu Trilobita, Zlatou Prahu, Cenu Vladislava Vančury... V r. 2016 obdržel zvláštní cenu Kolegia Cen Thálie za mimořádný umělecký přínos českému divadelnímu umění.
- * 31. července 2018 zemřela sopranistka Sylvie Kodetová (*21. 5. 1930), sólistka Opery ND Praha (1956 – 69), poté členka opery brněnské – do r. 1982. Osvědčila se v operách Smetanových (Barče), Lidka, Esmeralda), Janáčkových (Karolka, Aljeja, Glaša, Kristinka, Liška Bystrouška), doménou pěvkyně byla interpretace operních postav W. A. Mozarta (Zuzanka, Zerlina, Despina, Papagena, Blonda...). Zpívala i Gildu, Musettu, Laurettu, Rosinu, Liu, Mirandolinu. Věnovala se i pedagogické činnosti. Rozsáhlá byla i její umělecká činnost koncertní – společná životní cesta se skladatelem a hudebním vědcem Miroslavem Barvíkem podnítila její hluboký zájem o písňový repertoár (Schubert, Schumann, Brahms, Grieg, Dvořák, Novák, Janáček, Kaprál, Emmert, Líd, Barvík...).
- * 10. srpna 2018 zemřel překladatel z angličtiny, divadelní režisér, dramaturg, nakladatelský redaktor, vydavatel, písňový textař a vysokoškolský učitel Jiří Josek (*31. 3. 1950). Nejvíce znám je jako překladatel děl Williama Shakespeara, jehož dílo usiloval do češtiny převést celé (chyběly 3 kusy přeložit). Uspěl i jako překladatel muzikálů (Vlasy, West Side Story, Za zvuku hudby...). Za překladatelské umění obdržel r. 1999 Cenu Josefa Jungmanna.
- * 3. srpna 2018 oslavil padesátiny výjimečný choreograf a tanečník Petr Zuska, který stál 15 let v čele Baletu ND Praha, do něhož vložil velké zkušenosti a potenciál. Zhmotnil v něm své představy o tanečním tělese evropského rozměru. (Pocta P. Zuskovi: 15. 9. 2018 – Chvění, ND.)
- * 12. září 1948 se narodil skvělý tanečník a pedagog Jaroslav Slavický. Za svou dlouhou a úspěšnou kariéru byl sólistou pražského ND, ale také švýcarského Théâtre Municipal Strasbourg a Stadttheater Basel. Jen v ND ztvárnil na 80 význačných rolí. Pedagogice klasického tance se věnuje od r. 1972, od r. 1996 je ředitelem Taneční konzervatoře hl. m. Prahy a uměleckým šéfem souboru TKP Bohemia Balet. (Pocta J. Slavickému: 12. 9. 2018 – Nová scéna.)
- * Pětasedmdesáté narozeniny oslavili herci činohry ND Praha, představitelé řady filmových a televizních postav František Němec (9. srpna) a Václav Postránecký (8. září).
- * Před pěti lety zemřel ve věku pětadesáti let Josef Bednárik (17. 9. 1947 – 22. 8. 2013) – významný slovenský režisér zejména muzikálů, oper a baletů, který hraje významnou roli i v historii muzikálu českého (Drácula, Monte Cristo, Rusalka, Johanka z Arku, Angelika...).

Z domova

- NdB by mělo dostat od města dalších 7 milionů Kč na pokrytí loňské ztráty, která vznikla výlukou v Janáčkově divadle kvůli rekonstrukci. Loňská ztráta činila 27,5 mil. Kč, město dalo už 19 mil. Kč a 1,5 mil. Kč poskytne samotná organizace. Brno Národnímu divadlu ročně dává přes 300 mil. Kč. Rekonstrukce Janáčkova divadla vyjde na 600 mil. Kč a ještě nekončí. S další ztrátou je třeba počítat i letos. „Bude větší, protože loni bylo divadlo nějakou dobu v provozu. Počítáme pro tento rok se ztrátou asi 43 mil. Kč. Z toho 28 mil. Kč máme vyčleněných

v rozpočtu a o zbylých 15 mil. Kč budeme jednat,“ řekl náměstek primátora Matěj Hollan. Rekonstrukce se týká zázemí divadla, sociálních zařízení i střechy. Rozšíří se i sociální zařízení, zmodernizují se interiéry diváckých prostor a bufet. Kompletně se opraví provozní prostory. (Tisk - 29. srpna 2018.)

- **Premiéry NdB v sezoně 2018/19**

7. 9. 2018	B. Smetana: Libuše
2. 10. 2018	J. Prévert: Milenci nebes
2. 11. 2018	B. Holiček: Roky a kroky
17. 11. 2018	L. Janáček: Příhody lišky Bystroušky
14. 12. 2018	J. Mahen: Jánošík Revisited
26. 1. 2019	P. Erbes...: Zemský ráj to na dohled?
2. 2. 2019	G. Verdi: Don Carlos
15. 2. 2019	L. Nowra: Noc bláznů
19. 2. 2019	P. I. Čajkovskij: Labutí jezero
8. 3. 2019	S. Prokofjev: Romeo a Julie
22. 3. 2019	R. Těsnohlídek: Mne blesk se dotekl
12. 4. 2019	Proust...: Hledání ztraceného času
11. 5. 2019	Walking Mad
17. 5. 2019	E. Palmeshofer: Před východem slunce
7. 6. 2019	A. Mornštajnová: Hana
14. 6. 2019	F. Poulenc: Lidský hlas
	B. Martinů: Tři fragmenty z Juliette

- Premiéry pražského ND:

Opera: 14. a 16. září 2018, ND, B. Smetana: Libuše
 22. a 23. září 2018, Stavovské divadlo, L. van Beethoven: Fidelio
 Činohra: 25. a 26. října 2018, Nová scéna, R. Medek, J. Havelka, M. Ljubková:
 Plukovník Švec

- Balet: 11. a 12. října 2018, ND, J. Kylián: Žalмовá symfonie, Bella Figura, Petite Mort, Šest tanců. Představení ke 100. výročí založení Československa.
- Tak jako je třeba připomínat vzory a činy, ze kterých lze čerpat, či se jimi inspirovat, je nutné podporovat mladé umělce v rozvoji jejich kariéry. Proto vznikla v r. 2015 Cena ředitele ND pro umělce do 35 let. Uděluje se při zahájení sezony na historické scéně ND. Při téže příležitosti jsou významné osobnosti uváděny do Síně slávy. V mimořádných chvílích se stává umělec legendou za živa. Zářným příkladem je Iva Janžurová, herečka, kterou si oblíbil film i televize, divadlu však od r. 1960 zůstává věrná. Cena ředitele ND byla udělena jednomu z nejvýraznějších představitelů současné mladé české barytonové generace Jiřímu Brücklerovi. Z činoherců Cenu ředitele ND obdržel Filip Kaňkovský, který od r. 2011 ztvárnil na prknech ND čtrnáct rolí specifických typů. Cena ředitele ND byla letos udělena i mladé sólistce Baletu ND Magdaleně Matějkové, která je už 10 let významnou tanečnicí souboru.
- Den otevřených dveří na staveništi Státní opery proběhne 20. října 2018 v 11 – 15 hod. Jsou zrestaurovány fresky v hledišti, SO bude mít novou točnu... Bezplatná rezervace míst ve skupinách (limitováno bezpečnostními pravidly): l.hubackova@narodni-divadlo.cz.
- Slavnostní koncert ke 100. výročí vzniku Československa připravila Opera ND Praha na 21. září 2018. Připojila se k projektu Společné století 1918 – 2018. Existenci společného státu Čechů a Slováků připomínalo především česko-slovenské obsazení koncertu, které zároveň dokazuje spolupráci obou národů i po rozdělení Československa. Sólisté: Gabriela Beňáčková, Alžběta Poláčková, Peter Berger, Jaroslav Březina, Josef Moravec, Jiří Brückler, Vladimír Chmelo, Peter Mikuláš. Program: Eugen Suchoň: Svätopluk (výběr), Bohuslav Martinů: Hry o Marii (výběr), Bedřich Smetana: Braniboři v Čechách (výběr), Bedřich Smetana: Hubička (výběr), Antonín Dvořák: Jakobín (výběr), Antonín Dvořák: Rusalka (árie Měsíčku na nebi...),

Leoš Janáček: Příhody lišky Bystroušky (Neříkal jsem to... závěr opery). Dirigent: Jaroslav Kyzlink.

- Národní divadlo Praha hostilo jubilejní 55. ročník Zlaté Prahy. Štefan Margita, Magda Vašáryová, Gabriela Beňačková, Rusalka, Franz Kafka, Bohuslav Martinů nebo hvězdy nové řady Star Dance – to jsou jen některá z lákadel, která ozdobila 55. ročník tohoto televizního festivalu, pořádaného Českou televizí. Od 19. do 22. září hostila tuto akci Nová scéna ND a nejbližší okolí. Letos festival poprvé doprovázel bohatý večerní páteční a sobotní program. Sérii slavnostních večerů zahájil 19. září přímým přenosem na ČT art operní pěvec Štefan Margita.
- Hudba Richarda Wagnera fascinuje generace lidí nejrůznějších kulturních okruhů. Nejlepší wagnerovský tenorista současnosti Andreas Schager představí společně se svou manželkou Lidí Baich exkluzivně 25. října 2018 v pražském Foru Karlín svůj nový dvouhodinový multimediální projekt Faszination Wagner.
- Opera Fidelio Ludwiga van Beethovena (1770 – 1827) má – s trochou nadsázky – v Německu a Rakousku podobnou slavnostní gloriolu, jakou má u nás Smetanova Libuše. Alespoň ve 20. století, kdy byla v Rakousku a Německu dávána při významných kulturních a společenských událostech (31. 7. 1948 – Salcburský festival, 5. 11. 1955 – slavnostní znovuotevření Vídeňské státní opery). Je to poprvé, kdy soubor Státní opery Praha, na jehož pomyslném začátku stála opera pražského Nového německého divadla (1888 – 1938), vstupuje premiérou nové inscenace 22. a 23. září 2018 do Stavovského divadla. Do onoho divadla (v l. 1798 – 1864 Länständisches Theater der königlichen Altstadt Prag), v němž pod taktovkou Carla Marii von Webera zazněl 24. 11. 1814 Fidelio poprvé v českých zemích a kde 9. 7. 1886 tento Beethovenův operní solitér dirigoval Gustav Mahler. Současné provedení nastudoval německý dirigent A. S. Weiser. V hlavních rolích: Florestan – D. Frank, E. Caves; Leonora – M. Diener, M. Uhl, D. Burešová.
- Na II. ročníku Mezinárodního divadelního festivalu „Pražské křižovatky“ se představí soubory z Nizozemska, Korejské republiky, Rakouska, Portugalska, Velké Británie, Argentiny, Lotyšska. Nová scéna a Stavovské divadlo 29. 9. – 7. 10. 2018.
- Barbora Horáková Joly, narozená r. 1982 v Praze, studovala operní režii v Mnichově. Dnes je velice ceněnou operní režisérkou působící ve Švýcarsku, Německu, Itálii, Španělsku a Francii. Její nesporný talent dokládá vedle režijních úspěchů na jmenovaných scénách i prestižní britské ocenění International Opera Award 2018 v kategorii Objev roku, které nedávno získala v Londýně. V r. 2017 vyhrála mezinárodní soutěž Ring Award, které se zúčastnilo 87 týmů ze 24 zemí. Režisérka má před sebou pár krásných inscenací od baroka přes Verdiho až k moderně. Destinacemi budou Vídeň, Basilej, Bilbao, Darmstadt, Wuppertal, Drážďany.
- Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK uvedl 26. a 27. 9. historický velkofilm Svatý Václav z r. 1930 s živou hudbou Jaroslava Kříčky a Oskara Nedbala. Tímto koncertem FOK ve spolupráci s Národním filmovým archivem navazuje na velmi úspěšnou projekci historického filmu Obchod na korze s živou hudbou, kterou byly již v lednu zahájeny oslavy 100. výročí vzniku Československa.
- Multižánrový festival Struny podzimu (9. 9. – 10. 10. 2018) – jeho 22. ročník, který je tvořen dvanácti koncerty, nabídne širokou škálu – jazz, country, folk, klasiku. Téměř všechny koncerty nesou označení „česká premiéra“.
- Francouzská sopranistka Véronique Gensová otevřela 10. 7. v Divadle na Vinohradech koncertem „Královný Středomoří“ 19. ročník Letních slavností staré hudby. Pohnuté osudy krásných hrdinek starověkých bájí, ztvárněné v barokních operách, vyzpívala za doprovodu souboru Les Ambassadeurs. Festival na různých místech Prahy trval do 8. 8. 2018.

- Letošní 11. ročník hudebního festivalu Dvořákova Praha se konal 7. – 21. 9. 2018. Kromě děl Antonína Dvořáka dramaturgicky obsáhl i letošní výročí – 100 let od založení republiky a 100 let od narození amerického skladatele a dirigenta Leonarda Bernsteina.
- Jednota pro zvelebení hudby v Čechách, spolek působící při Pražské konzervatoři, pořádá 6. ročník festivalu „Kultura v srdci Prahy“. Slavnostní zahajovací koncert 31. 10. 2018 bude věnován 100. výročí vzniku samostatného československého státu – hold mu vzdá pěvecké oddělení. Symfonický koncert orchestru konzervatoře 14. 11. 2018 uvede Smetanovu Českou píseň, Dvořákovu Novosvětskou symfonii a premiéru houslového koncertu letošního absolventa P. Strejce. 29. 11. 2018 se uskuteční „Laureátský koncert“ – přehlídka nejtalentovanějších absolventů Pražské konzervatoře.
- Letošní jubilejní Mezinárodní festival Petra Dvorského nabídl od 4. do 18. 8. 2018 deset koncertů. O úvod 20. ročníku se v zahradě státního zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou postarali tenoristé z Česka, Slovenska a Rakouska – Aleš Briscein, Tomáš Juhás a Philipp Kapeller. Festival zavítal i do Dalešic, Dukovan a Valče. Vyvrcholil 18. 8. 2018 uvedením Beethovenovy Deváté symfonie s Ódou na radost v parku jaroměřického zámku.
- Nadcházející třetí ročník Lednicko – valtického hudebního festivalu nabídne ve dnech 29. 9. – 13. 10. 2018 osm koncertů klasické hudby a špičkové interprety, mezi nimiž budou tradičně Václav Hudeček nebo tenorista Petr Nekoranec. V působivém interiéru historických budov Lichtenštejnů v Lednicko – valtickém areálu a okolí se dramaturgie letošního ročníku váže k výročí rozpadu Rakouska – Uherska, který připomenou umělci přizvaní z okolních zemí – Maďarska, Rakouska a Slovenska. Poprvé bude také jeden koncert v Rakousku na zámku Wilfersdorf.
- První představení činohry NdB v nové sezoně se neuskutečnilo na domácí scéně, ale ve Štátnom divadle v Košicích, kde 9. září hostovala činohra s inscenací Teror Ferdinanda von Schiracka.
- Soubor Janáčkovy opery se vydal na Mezinárodní festival Divadlo Plzeň, kde 15. 9. 2018 představil inscenaci soudobé opery Pravidla slušného chování v moderní společnosti autorů Michala Nejtka a Jiřího Adámka.
- Orchester Janáčkovy opery se podílel na vzniku CD nahrávky dvou symfonií významného německého skladatele Enjotta Schneidera. 21. října 2018 se uskuteční v Mahenově divadle koncert, kde zazní jedna z nahraných skladeb – 6. symfonie „Rýn“ pro soprán, sbor a orchestr. Sólového partu se ujme vynikající německá sopranistka Julie Sophie Wagner. Druhá polovina koncertu bude patřit velkolepému dílu Gustava Mahlera – 2. symfonii „Vzkříšení“. Sóla budou zpívat Daniela Straková – Šedřlová a Jana Hrochová. Dirigovat bude přední německý dirigent a varhaník Hansjörg Albrecht.
- V rámci reciprocity a spolupráce s Baletem ND moravskoslezského vystoupil jako jeho host soubor baletu NdB 26. září v divadle Jiřího Mirona v inscenaci Dva světy/Jeden svět. Do Ostravy přivezl choreografii Nacha Duata Gnawa, která měla úspěch v rámci večera 4Elements.
- Noví členové Baletu NdB – s novou sezonou se obměnil soubor. Na základě jarního konkurzu a předtančení přišli do souboru tanečníci z Bulharska, Ruska, Austrálie a Japonska.
- Umělecký šéf Baletu NdB Mário Radačovský v poslední sezoně udělal několik organizačních kroků v rámci uspořádání uměleckého tělesa baletu a posledním krokem bylo dovršení struktury souboru ustanovením prvních sólistů. Těmi se stali: Ivona Jeličová, Klaudia Radačovská, Eriko Wakizono a Ivan Popov, nově Finka Emilia Vuorio, Kanadčan Arthur Abram, Bělorus nyní již s českým občanstvím Uladzimir Ivanou, Rus Ilja Mironov a brněnský rodák Martin Svobodník.

- Z kalendáře Symfonického orchestru českého rozhlasu: SOČR přivítá v koncertní sezoně 2018/19 Alexandra Liebreicha na pozici šéfdirigenta a Marka Šedivého v roli hlavního hostujícího dirigenta.
 - 1. 10. 2018 – Slavnostně s Bernsteinem a Mahlerem. Ch. Reiss – soprán, Český filharmonický sbor Brno.
 - 28. 10. 2018 – Mimořádný koncert SOČR národů je věnován 100. výročí vzniku republiky. K této příležitosti zazní skladby E. Suchoně, L. Janáčka a A. Dvořáka. Taktovky se ujme Radek Baborák.
- 29. 10. 2018 – „VIVAT REPUBLICA“, na programu díla V. Nováka, E. Suchoně, J. Suka. Sólistka S. Šaturová, dirigent O. Lenárd.

Ze světa

- Další mezinárodní úspěchy basbarytonisty Adama Plachetky. V červenci vydal prestižní label Deutsche Grammophon nahrávku Mozartovy opery La clemenza di Tito s Rolandem Villazonem v titulní roli. Druhé hlavní mužské role prefekta Publia se zhostil A. Plachetka. Zastoupení jsou i další renomovaní pěvci (mezzosopranistky Joyce DiDonato, Tara Erraught, sopranistka Marina Rebeka). V r. 2012 se A. Plachetka potkal s R. Villazonem při nahrávání Mozartovy opery Cosi fan tutte. Dva duety s českým pěvcem zařadil R. Villazon i na 2 CD Mozart Arias. A. Plachetka byl i hostem Villazonovy německé televizní show Die Star sim Morgen. V Salcburku 27. 7. – 30. 8. 2018 byl Plachetka Papagenem v Mozartově Kouzelné flétně.
- Proslulý řecký skladatel Mikis Theodorakis, jehož hudba je známá zejména z legendárního filmu Řek Zorba, byl začátkem srpna převezen do nemocnice kvůli srdečnímu infarktu. Lékaři uvedli, že život třiatřicetiletého komponisty není v bezprostředním ohrožení.
- Zastavárna ve státě Massachusetts koupila housle za 50 dolarů. Později se ukázalo, že pocházejí od italského houslaře Ferdinanda Gagliana z r. 1759. Hodnota houslí je tedy 250 000 dolarů (5,5 mil. Kč). Policie uvedla, že nástroj byl ukraden při vloupání v Somerville a byl již vrácen původnímu majiteli.
- Patrně nejstarší notový záznam byl nalezen při restaurování knihy ze 17. století z fondu univerzity v Padově. List pergamenu je z knihy liturgických zpěvů a jeho vznik je datován do r. 1100. Jsou na něm mj. i středověké noty. Celý list je stále čitelný, přestože byl pokapaný přírodním lepidlem – použit pro zpevnění vazby.
- Brazílský tenorista Atalla Ayan získal prestižní vyznamenání San Francisco Opera's Emerging Star Award (titul „vycházející hvězdy“), což obnáší 10 000 dolarů. Dvaatřicetiletý pěvec má za sebou pozoruhodnou mezinárodní kariéru. Jeho hlas byl přirovnán k „mladému Plácidu Domingovi“. V Praze se představil v r. 2013 spolu s Angelou Gheorghiu. 5. 9. 2018 se do Prahy vrátil na pozvání agentury Nachtigall Artist. Na koncertě ve Smetanově síni mu byla partnerkou vynikající sopranistka Simona Šaturová.
- Po 16ti letech skončil „teror“ – obec Štúrovo bez Plácida Dominga. Obyvatelka této obce po celou tu dobu pouštěla čtyřminutový úryvek árie z Verdiho La traviaty v podání zmíněného pěvce, a to od šesti ráno do deseti hodin večer. Důvodem byl údajný štěkot sousedova psa. Nepomohly demonstrace ani rozhodnutí nejvyššího soudu, ani návštěva prezidenta Kisky. Konečně 7. 8. 2018 policie ženu zatkla s obviněním z trestného činu nebezpečného pronásledování. Příběh inspiroval slovenskou režisérku S. Daubnerovou k napsání hry „Zpívající dům“, která měla premiéru 27. 5. 2017 ve SND v Bratislavě.
- Společnost Opera Rara oznámila novou spolupráci s labelem Werner Classics. Hlavním cílem činnosti této instituce je objevovat zapomenutý operní repertoár ze začátku 19. století. Label Warner Classics se postará o celosvětovou distribuci všech budoucích nahrávek OperyRara. Prvním titulem bude Rossiniho Semiramide.

- Další oběť kampaně: 2. 8. 2018 propustil s okamžitou platností amsterodamský Concertgebouw Orchestra svého šéfa, italského dirigenta Daniela Gattiho (*1961) vzhledem ke stížnostem hráček orchestru na nevhodné chování jejich šéfa v l. 1996 – 2000. Všechny koncerty s Gattim budou dirigovat hostující umělci. Gatti stál v čele řady významných těles, spolupracuje s dalšími významnými orchestry a operními domy. V r. 2016 obdržel nejvyšší francouzské státní vyznamenání – Čestnou legii. Po Jamesi Levinovi, Charlesi Dutoitovi a Gustavu Kuhnovi je Daniele Gatti další dirigentskou obětí kampaně # metoo.
- Pražský filharmonický sbor žil letos v létě opět intenzivně hudbou. Na festivalu ve švýcarském St. Gallenu se podílel na koncertním provedení opery G. Pucciniho Edgar. Na festivalu v Bregenzu vystoupil v inscenaci Bizetovy Carmen, v provedení opery Beatrice Cenci od Bertholda Goldschmidta a Dvořákovy kantáty Te Deum.
- Německé vydavatelství Deutsche Grammophon vydalo soubor nahrávek děl, která dirigoval slavný Čech Rafael Kubelík. Soubor obsahuje 64 CD. Mezi nahrávkami nechybí Smetanova Má vlast, Dvořákovy symfonie, ale největší dojem zanechávají nahrávky symfonií Gustava Mahlera.
- Mladá houslistka Julie Svěcená, která úspěšně absolvovala Royal Academy of Music v Londýně, absolvovala ve dnech 21. 6. – 1. 7. 2018 turné ve Velké Británii a Japonsku. Na koncertech hrála na nástroj Antonia Stradivariho, zapůjčený na toto turné ze sbírky Royal Academy of Music.
- Ve dnech 24. – 26. 5. 2018 se na půdě National Library of Finland v Helsinkách konaly již 19. diskografické dny, pravidelné každoroční setkání Společnosti pro historické záznamy. Je to mezinárodní nezisková organizace diskofilů, založená v r. 2002 ve Vídni se záměrem chránit a prezentovat rané zvukové záznamy. Jejimi členy jsou sběratelé, kteří svého ušlechtilého koníčka pěstují na vysoké úrovni díky své finanční nezávislosti a dlouhodobě pěstovaným kontaktům s národními institucemi archivního charakteru. Výsledky svého sběratelského úsilí publikují, čímž rozšiřují povědomí o kulturních hodnotách. Jednání se letos účastnilo kolem třiceti převážně evropských sběratelů, příznivců a badatelů v oblasti historických zvukových záznamů.
- Ve dnech 14. – 18. 8. 2018 se uskutečnilo umělecké hostování souborů baletu a orchestru NdB na festivalu Birgitta v St. Bridget´s Convent, Tallin, Estonsko. Balet uvedl moderně zpracovanou verzi Labutího jezera uměleckým šéfem Máriem Radačovským „Black and white“ a „Made in USA“ – titul věnovaný choreografům žijícím a tvořícím v USA. Jen pro doplnění: na stejném festivalu uvedlo Teatro del Giglio, Lucca, Italy 9. a 11. 8. 2018 operu G. Pucciniho La Bohème, 18. 8. 2018 Opera Gala: Plácido Domingo, operní star.
- Jednoaktové opery to nemají při uvádění lehké. V jaké kombinaci budou hrány? Co je spojuje? Autor předlohy, námět...? Poslední operní premiérou minulé sezony v Semperově opeře v Drážďanech byl 30. 6. 2018 večer složený z dvou jednoaktových oper: Stravinského Oedipus Rex a Věžeň italského skladatele Luigiho Dallapiccoly. Stravinského Oedipus Rex je opera – oratorium (poprvé 30. 5. 1927 – Paříž). Dallapiccolův Věžeň (poprvé 1. 12. 1949 – Turín) nemá ani špetku oratorní formy. I. Stravinskij se narodil 17. 6. 1882, jeho opera zpracovává antický příběh, libreto Jean Cocteau. L. Dallapiccolo se narodil 3. 2. 1904, libreto ke své opeře si napsal sám podle dvou literárních předloh. Jedna opera má předlohu v antice – zpívána v latině, druhá ve francouzské literatuře – zpívána v italštině. Obě opery jsou působivé jak po textové a obsahové stránce, tak díky zhudebnění. Hudební nastudování bylo na vysoké úrovni a vynikající pěvci byli zároveň strhujícími herci.

Nabídky a informace:

* Představení NdB v říjnu:

Opera:

Nápoj lásky: 5. 10. 2018 v 19. hod., 29. 10. a 30. 10. 2018 v 18 hod. – Mahenovo divadlo

Così fan tutte: 11. 10. 2018 v 19 hod., 13. 10. 2018 v 17 hod. – Mahenovo divadlo

Čert a Káča: 14. 10. 2018 v 17 hod. – Mahenovo divadlo

Podzimní symfonický koncert Janáčkovy opery: 21. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Libuše: 26. 10. 2018 a 28. 10. 2018 v 19 hod. – BVV

La Dafne: 31. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Balet:

Spící krasavice: 7. 10. 2018 v 17 hod., 8. 10., 24. 10., 25. 10., 31. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Amadeus MozArt: 18. 10. a 19. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Činohra:

Králova řeč: 3. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Zázrak v černém domě: 5. 10. 2018 ve 20 hod. – Reduta

Všelijaká koukátka: 6. 10., 7. 10., 13. 10., 14. 10., 20. 10. 2018 vždy v 10 hod. – Mahenovo divadlo

Pohádka o nevyřádném dědečkovi: 7. 10. 2018 v 10 hod. – Reduta

Věra: 7. 10. 2018 v 17 hod., 23. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Vévodkyně a kuchařka: 8. 10., 17. 10. 2018 ve 20 hod. – Reduta

Kdo je pan Schmitt?: 12. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Kámen a bolest: 13. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Brněnské pověsti: 14. 10. 2018 v 15 hod. – Reduta

Saturnin: 17. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Veroničin pokoj: 15. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Milenci nebes: 19. 10. – premiéra, 20. 10., 22. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Perníková chaloupka: 21. 10., 27. 10., 28. 10. 2018 vždy v 10 hod. – Mahenovo divadlo

Strach jíst duši: 21. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Hoří v sadě rodném květ: 24. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Teror: 25. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Apartmá v hotelu Plaza: 26. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Kmeny: 26. 10. 2018 v 19 hod. – Reduta

Marie Stuartovna: 27. 10. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Petrolejové lampy: 28. 10. 2018 v 17 hod. – debata s exkluzivními hosty a koncert sboru

Děcka ze Skoronic, v 19 hod. slavnostní představení ke 100. výročí Československa – Mahenovo divadlo

Improvizovna: 29. 10. 2018 v 19 hod. –

Operní přenosy z MET:

6. 10. 2018: Aida

20. 10. 2018: Samson a Dalila

27. 10. 2018: Děvče ze Západu

10. 11. 2018: Marnie

15. 12. 2018: La traviata

Všechny přenosy jsou s anglickými a českými titulky. Cena vstupenky do divadla Reduta je 390 Kč. (Připomínáme, že na přenosy neplatí členská sleva SPNdB.)

- Předprodej speciálního vánočního předplatného s kouzelným názvem „Vánoční dárky“ začíná 22. října 2018. Vybrat si můžete ze čtyř skupin. Pro stále předplatitele platí rezervace míst pro první 4 týdny předprodeje.

Vážení a milí přátelé,

vypravte se do divadla – buďte účastni toho “zázraku“, kdy k Vám promlouvá hudba, zpěv, tanec, nebo i jen slovo. Věříme, že prožijete krásný, smysluplný, obohacující večer. Na setkání s Vámi se těší členové výboru SPNdB

a Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery

Osobnosti světové hudby

Malá encyklopedie hudby

Denní tisk a internet

Webové stránky NdB

Postavy brněnského jeviště

ND Praha měsíčník

Oxfordský slovník opery

Hudební rozhledy 7, 8

Tisková zpráva k nové sezoně NdB

Katalog NdB, sezona 2018/19

Uzávěrka Zpravodaje dne: 1. října 2018

Neprodejně. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.